

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespon-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii ramisi si nepublicati se
voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune
Pre trei lune . . . 8 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „
Pentru Roman'a :
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune 20 „ „ = 8 „ „ „
„ 3 — 10 „ „ = 4 „ „ „
Pentru inserzioni :
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costă 10 cr.

Pest'a, 22. iuliu, 3. aug. 1869.

Avemu sê insemnâmu una declaratiune a dlui
Beust care, pentru a motiva înmulfrea lefeloru ofi-
cieriloru d'in armat'a comune, se provocă într'o siediint'a
mai de aproape a delegatiuniloru la „inimiciei in-
terni”, dîcundu că „spiritulu oprimat”
alu armatei nu va potè fi animatu contr'a acestoru
„inimiciei interni,” decâtu prin înmulfrea le-
feloru.

Marele diplomatu ni dă a sci prin cuvintele sale,
câ cei nemultumiti d'in imperiulu austro-magiaru, nu-
miti de domni'alui „inimiciei interni,” sunt a
a se sugrumă prin armata, prin soldati mercenari. Dlu
Beust recunosce, câ in Austro-Magiari'a esistu nemultiu-
miti; numerulu acestoru-a trebue sê fia mare, câ-ci ei nu
potu fi oprinati decâtu prin puterea armatei; dlu Beust
recunosce, câ in Austro-magiari'a sunt Romani, Boemi
etc., cari nu sunt multumiti cu situatiunea de fatia, inse
nemultumirea loru trebue transformata cu sil'a in indes-
tulire. Dorintiele natiuniloru trebue apesate cu armele.
Êca principiile politice a le dlui Beust!

Este dreptu, câ nemultumirea interna a unui statu
e mai periculoasa decâtu inimicii externi; inse precum ini-
miciei externi nu se pota alungă decâtu prin puterea unita
a tuturoru eleminteloru statului, asidè unirea, multumirea
si armonia interna nu pote fi basata pre arme, tote ace-
ste-a se baseza pre invoire imprumutata, care este espi-
mata in constitutiunea statului. Unu statu, a le carni ele-
minte sunt nemultumite in majoritate, se consume pre-
sine insu si. Unu reu generalu internu nu se pote vindeca
cu armele, aci singura dreptatea este arm'a cea mai po-
ternica! Acést'a este, Dle Beust, arm'a prin carea vei potè
învinge pre „inimiciei interni”, de cari te temi.

„Romanulu” ni spune, câ in 28. iul. s'a re-
spanditu, in Bucuresti ba chiaru s'a sustienutu cu taria
sgomotulu, cumcâ vre-o suta de Maghiari, cu vestimto
tieranesci, toti armati, au intratu cu sil'a pre la granita
de la Buzeu si au tabaritu a prope de granitia. Prefectu-
lu districtului ar' fi intrebatu pre ministru, ce trebue sê
faca Ministrulu sê fia respunsu, câ invasorii magiari sê
fia provocati ca sê se rentorca, si daca n'aru voi, sê fia
goniti. „Romanulu” adauge: „Nu scimu pana la ce pun-
ctu acést'a seire este adeverata si asceptâmu ca Monito-
rele sê vorbesca. Fiindu inse adeverata, precum se sustie-
ne in publicu, ne intrebâmu: ce scopu pote avè acést'a
gluma magiara? Voiescu Magiarii sê caute certa Roma-
niei? Midiloculu ar' fi pre grosolanu si momentulu nu ne
pare priinciosu. Sê fia ore provocata acést'a comica spedi-
tiune de comisiunea pentru rectificarea fruntarielor?
Voitu au acesti omeni sê se asiedie aci si sê dîca, câ lo-
culu pre care s'au asiediatu este alu loru si a fostu cu-
tropitu de Romani? Acést'a presupunere, dîce „Romanu-
lu,” ni pare mai potrivita cu inteligentia politica si cu
sentiemintele de fratia ale buniloru nostri vecini.”

Noi nu scimu, încestu este intemeiata scirea respan-
dita in Bucuresti si mentiuata de „Romanulu;” daca
inse acést'a seire este adeverata, atunci noi suntemu in-
dreptatiti a afirmă, câ guvernulu austro-magiaru voiesce
a impleni dorinti'a comisiunei magiare esmisa pentru re-
gularea fruntarielor, adeca a deupă cu puterea loculu ce
se dîce a fi controversu. Aci ar' avè losu unu casu
belli. Viitoriulu ne va aretă, unde pota duce nisce
provocări, dusmanose.

Starea constitutiunale in Boemi'a.

Ambele partite d'in Boemi'a facu pregatiri enorme
pentru alegerile ce au sê urmeze. Contrastulu ce esiste in-
tre aceste partite, un'a natiunale si ceaa-lalta asidè numi-
ta „constitutiunale,” nece odata n'a avutu una espresione
mai viua, ele sunt gat'a a procede pana la extremitati.
„Mai bine dreptulu de resbelu decâtu una asemene con-

stitutiune,” eschiama partit'a boema natiunale. „Acést'a
este una constitutiune chiaru si prin dreptulu deresbelu”
dîce partit'a pseudo-constitutiunale, si de-si aceste devise
extreme nu sunt profesate pre fatia, ele sunt totu-si in-
tielese de toti.

Este unu semnu trist'u si dorerosu, candu, in acést'a
epoca a civilizatiunei si a luminelor, una natiune sêu
una partita voiesce a si immulti si a-si intari drepturile
sale prin restringerea si sugrumarea drepturiloru altei
natiuni; una asemene procedere nu pote sê aiba decâtu
urmârile cele mai funeste fatia cu echiama natiuniloru
pentru promoverea binelui umanitatii. Ce pusetiune va
cascigă guvernulu prin alegerea câtoru-va deputati „con-
stitutiunali”? Voturile natiunei boeme pota sê fia majo-
risate si sugrumate prin sil'a fisica, inse nece unu boemu
nu va potè fi cascigatu pentru una constitutiune falsa.
Guvernulu ar' immultî numai numerulu nedreptatiriloru
si a plansoriloru juste a le Boemiloru, cari aru fi amariti
pana la sufletu prin una representatiune asupritoria. Na-
tiunea boema voiesce a fi representata prin deputatii sêi
natiunali, si daca prin diverse agitatiuni ea ar' fi impede-
cata in executarea vointiei sale, rezultatulu ar' fi, câ con-
stitutiunea fortiaata ar' fi intempinata de una indignatiune
universale.

Inainte de a face vre-unu pasiu decisivu, guvernulu
are sê considere bine urmârile. In totu casulu partit'a
natiunale boema si-va pricepe misiunea, despre acést'a
nu ne indoimu.

Ionu Purkyne.

Lumea invetiata are una perdere importanta; natiu-
nea boema e lovita de unu doliu mare: Ionu P u r k y n e
nu mai traesce. Celebrulu profesor. amicu si rivalu
alu lui Humboldt, alu lui Arago si alu tuturoru maestriloru
ai sciintiei, mori in 28 a lunei curente, in etate de 82
de ani; elu termină una vietia d'entre cele mai bine im-
plenite si una cariera d'entre cele mai fecunde.

Nu este scopulu nostru de a numeră tote virtutile
publice si private a le lui I. P u r k y n e, nece de a
insră immensele servitii, cari le a facutu sciintiei si des-
coperirile pretioase dovedite de elu pre acestu terenu; noi
voimu numai a salută in câte-va sîruri acestu catafalcu,
care contine pre unulu d'entre cei mai mari si mai onesti
omeni.

Initiatorulu fisiologiei practice, I P u r k y n e,
fû nascutu in Libochovic, in 17 diecemvre 1787. Parentii
l'au fostu destinatulu pentru vietia calugaresca, câtra care
nu avuse nece candu vre-o inclinatiune. Intelligentia-i
poternica i-a datu de seire, câ elu nu are de a urmă pre
acést'a cale. Dupa-ce parasi noptea conventulu Piaristi-
loru, i s'a permis sê incepa studiile in medicina pentru
cari aveà una chiamare deosebita. Facundu progrese ma-
ri, in câti-va ani deveni doctoru in medicina si in scurtu
fû chiamatu la universitatea de Breslau ca profesorulu
pentru catedrele de patologia si fisiologia. Aci junele profe-
soru se aretă non ai decâtu ca unu novatoru curagiosu,
elu rupse indata cu traditiunile invetiamentului, dupa care
fisiologia si psihologia erau considerate de ace'a-si sci-
intia. Elu despartî cu totulu aceste doue ramuri un'a de
câtra alt'a si asidè contribuî la una mai mare desvoltare
pentru ambele sciintie. In Breslau facu inca descoperirea
besiceei germinali si asidè dède lamuriri admirabili a supr'a
unei partii d'entre cele mai misteriose a le sciintiei mēdi-
ce. Acést'a descoperire avu atunei unu resnetu neauditu
si numele lui J. P u r k y n e ocupă locu intre repre-
sentantii de capetenia ai sciintiei.

Dupa unu profesoratu de 27 ani in Breslau, primi
catedr'a de fisiologia la universitatea de Prag'a, si asidè
i-s'au implenitu dorintiele continue de a potè servi patri-
ei sale.

In acést'a època guvernulu austriacu prin centrali-
satiunea sa suprimă pretotindenea limbele natiunali si le
inlocuî prin limb'a germana. Singuru Purkyne a avutu

in Boemi'a curagiulu de a prelege in limb'a boema, si gu-
vernulu nu cuteză d'in caus'a reputatiunei europaeane a
profesorului ca sê-lu incomodeze pentru acést'a fapta.

I. Purkyne desvoltă una activitate extraordinara si
si se puse in fruntea tuturoru instituteloru si societă-
tiloru sciintifice a le patriei sale. Infintia diur-
nale, scrie si compune distiunarie de terminologie, etc.
Institutulu de medicina d'in Prag'a, d'in care au esitu
celebritatile mai distinses a le facultatii de Vien'a, este
òpulu sêu. Cu tote aceste ocupatiuni diverse, bra-
vulu profesorulu a avutu inca tempu de a traduce pre
marii poeti germani, a le caroru-a opere le respandè
intre natiunea boema.

Reputatiunea sa universale i atrase totu genulu de
distinctioni, tote curtile i adresara ordinele cele mai pre-
tiuite, chiar' si curtea de Vien'a i tramise ordinulu lui
Leopoldu. Elu fû membru onorariu alu academiiloru de
medicina d'in Parisu, Londr'a, Bruxel'a, San-Petruburgu,
Berolinu, etc. etc. Inse tote aceste distinctioni nu radica-
ra mandria lui Purkyne si câtu de putinu pretiu puneà
elu pe decoratiuni, o-a doveditu prin ace'a, câ nu lea por-
tatu nece cdata.

Acestu-a este omulu, pre carele lu plange Boemi'a
(Dupa „Correspondance slave.”)

D'in cuibulu pecatelor.

(†) Cercetarea laustrului carmelitanelor crac. s'a facutu
in 28. iul. Cercetarea s'a estinsu a supr'a tuturoru loca-
litatiloru interne ale claustrului, cu ocasiunea acést'a cu-
cernicele (?) maice fure internate in graden'a manastirei.
Sustituta superioarei si una alta calugaritia insoti pre tot-
indene pre comis. de investig.

Cercetarea dură una dî intreaga, si se incepù in re-
fectoriu. Aci aflara pre mēsa una capetina de omu (simbolulu
mortii.) D'in refectoriu intrara in „penitentiariu;” aci in-
tempinara una multime de instrumente de tortura; intre ace-
te erà una cruce destulu de mare pentru ca cine-va sê se pota
pironi preca. Mai erà una cruce mai mica, mai multe fringhie
cu petre de marmure la capete; penitentiarii au a-si bate
pieptulu cu ele. Se vedè una multime de cunune de
spini, mai multe fasie de otielu cu cuie d'in lăintru, sbi-
ciuri cu crengi de sfore tîdpene.

Cu unu cuventu, s'au aflatu colectiunea cea mai ale-
sa de instrumente torturative, care, credeamu noi, numai
barbari'a evului de midiu-locu le a potutu intrebuintă.

Apoi intrara in „tesaurariu”, aci aflara 4 scrie cu
acoperementu de sticla. Intr'unulu, dupa asertiunea calu-
garitielor, jacu osamentele fundatoriulu claustrului
carmel., sant. Mihailu. In besereca erà una multime de
scrie puse preste olalta, unulu d'entre ele prin marimea sa
atrase mai tare atentiunea comis. in acestu-a jaceà unu
scheletu fîra capetina.

Comisiunea culbese tote scrisorile aflate, episto-
lele superioarei, si receptele medic. tote sigilate, apoi a
mersu la locuint'a capelanului Piontkiewicz, acolo aflara
corespondintiele intretienute cu superior'a vergineloru
carmelitate, si una siediula prin care capel. asecura su-
perioara, câ n'a participatu in descoperirea calugaritiei
incarcerate.

D'in monastirea de Cerna confiscara scrisorile pa-
rintelui Lewkiewicz care erà intrudusu in raportele ver-
gineloru carmel., dar' care audîndu câ Varvara Ubriecu
este descoperita, mori de spaima.

Ministrulu de int. Gisera tramise locutenintiei gali-
tiane una ordenatiune, dandu espressione detorintiei ce
i-o impune guvernului scandalulu d'in Cracovia, si sen-
satiunea rea, produsa in poporatiune prin acelu casu ne-
umanu. Apoi intrèba de este consultu a se trage suventiu-
nea de 1800 fl. ce o aveau carmelitanele de la statu?
sêu chiaru a desfiintia acea monastire? Provoaca pre con-
ducatoriulu locutenintiei sê se puna in atingere cu eppu-
lu Caleczki, consultandu lu in privinti'a acést'a.

„Narod. L.” vre a sci, câ in ministeriulu austr. de
just. se preratèza unu projectu de lege, conformu carui a
monastirile ar deveni supuse inspectiunii statului, èr'
membrii acelorulu-a s'ar asiedia su scutul libertatii indi-
viduale.

Orlatu, juliu 10.

Et parvae non raro et gratia Musae.
Mart. I. 9.

Onorab. Red. ! Sê binevoiti a petrece in stimatul diuaru celu redigiati cu multa eruditie in favorea legioneloru nostre de esigintie, „sufragiulu entusiasmulu“ ce ni lu-procurâ in dillele trecute tener'a generatiune d'in Paladilu Museloru romane de aci; — carea si cu asta ocaziune ne oferî cele mai eclatante probe de cōsciint'ia, radimulu si inforirea natiunala.

Modest'a mea pusetiune pedagogica educatoriã interdicê a urmari pasiu in pasiu cu pen'a in publicu acelu „entusiasme“ lasandu sê urmeze judecat'a publicului ce fu martore oculariu; resumu numai, cã in 24 et 25 jul. c. n. a. c. sub presiudu O. D. prota gr. cat. alu Sibiului a decursu esamenulu verbalu si publicu la scol'a capitala d'in Orlatu in tote 4 clasele cu sucesu laudaveru. Publiculu deosebitu dupa rang si natiunalitate a fostu bine reprezentatu, esprimendu-si viu multumirea de cele audite si petrecute in aintea ochiloru.

Statulu militariu d'in batal. 23. de venatori ne radicã festivitãtea cu reprezentantele de etate D. capitãnu c. r. R... a carui incantare de capacitateã romanulu deveni supriindictoria.

Elevi gr. cat. oblegati a frecuentã scol'a estu-ãnu au fostu 201 de ambe sesele, d'entre cari s'au inmatriculatu cu inceputulu anulu scol. 99, si esaminatu cu finea sem. II. 65, computandu-se aci putni elevi de alta natiune si confesiune.

Totu cu asta ocaziune aducu la cunoscint'ia o. publicu cã prelegerile anulu scol. viitoriu la scol'a publica locala se incepu cu 1. octomvrie c. n., acêsta d'in detorintia spre orientare. Primiti etc.

P a p i u m. p.
direct. norm.

Statutu organicu

alu besericeã ortodoxe Romane d'in Ungari'a si Transilvani'a.

(Urmare. *)

§. 50. Afacriele sinodulu protopresviteralu suntj:

1. Objectele economico-besericesci, scolari si fundatiunali, privitorie la protopresviteratu.

2. Alegerea protopresviterulu, a membriloru scaunulu protopresviteralu, a profesoriloru si invetitoriloru pentru scolele tractuali si presintarea actulu de alegere la Consistoriulu eparcialu.

3. Inaintarea trebei scolare d'in protopresviteratu, si

4. nesuint'ia pentru sustinerea vediei si autonomiei besericeã.

§. 51. Pentru tienerea sinodulu protopresviteralu, in care se va alege noulu protopresviteru, consistoriulu epar-

*) A se vedè nr. 81 si 82.

FOISIORIA.

Documinte interesante d'in secl. XVIII.

Spre continuarea colectiunei de documinte privitorie la Hor'a, Closca si Crisianu, credemu utile a aduce aci unele extracte d'in „Correspondance politique... sur les Affaires de L'Europe, et particulièrement sur celles de l'Allemagne depuis l'année 1780 jusqu'à present.

Tomulu alu 3-le 1789.

Acêsta carte d'in multe respecte fôrte pretiosa, nu pôrta nici nume de librariu nici numele loculu unde a fostu imprimata; totu-si, publicendu in limba franceza corespondintie d'in mai tôte orasielile mai insemnate ale Europei, afara de Paris, noi o credemu imprimata in Franci'a.

Celu d'antãiu locu unde sê face mentiune de Transilvani'a in „Correspondintia politicã“ este intr'o epistola d'in 17. novembre 1784. (tom. alu III. pag. 77). Sê dice aci: „Colonelulu Brentano e numitu capu alu batalionulu francu de panduri carele trebuie sê fie numerosu si este destinatu contr'a olandeziloru. E de speratu cã tulburãrile cari au isbuonitu in Transilvani'a nu voru impede cã completarea lui si marsiulu lui contr'a Bataviloru.“

Se scrie de la Vien'a 20. novembre 1784: „Noutãtile cari le primimu d'in Transilvani'a, d'in Banatulu Temesiorei si mai alesu d'in comitatulu Oradiei, sunt fôrte mahnitãrie: numerulu revoltantiloru augmenta pre fie-ce di si se gasescu intre ei multi romani; ei au datu focu la mai multu de 20 sate si exercita crudimi teribile in contr'a proprietariloru de mosie. Vecsatiunile aceloru proprietari i-au impinsu la asemene escese culpabile; s'a datu ordine sê merge cãte-va regimente sê-i supuna.“

Eca acumu de la 1 diecemvre 1784 o corespondintia de la Vien'a plina de calumnie si care sãmena a fi si ea o bucatie d'in cele ce sê publica pana asta-di in contr'a Romaniloru in diarielile jidovesci d'in Vien'a.

„Te ingrozesci cetindu relatiunile cari ne vinu d'in

cialu va denumi unu comisariu, pre care lu-va imputernici spre conchiamarea si celebrarea sinodulu.

§. 52. In diu'a alegerei comisariulu eparcialu celebrãza sant'a liturgia cu chiamarea santulu d'ichu, si tiene o cuventare potrivita actulu alegerei.

§. 53. Dupa sant'a liturgia membrii sinodulu se aduna sãu in beserica, sãu intr'o sala, si d'in sinulu loru tramitu o deputatiune la comisariu spre alu invitã la sinodu si deschiderea lui, comisariulu venindu ocupa loculu de presiedinte, tiene o cuventare cãtra alegatori si apoi predã notariulu spre cãtre imputernicirea consistoriala.

Dupa aceea face verificarea alegatoriloru si pasiesce la actulu alegerei chiamandu la votisare pre rondu.

Aclamatiune nu se primesce, ci numai votisare secreta.

Fie-care alegatoriu predã presiedintulu comisariu votulu sãu in scrisu si dupa ce s'au adunatu voturile, presiedintele le numera, deschide si le cetesce cu voce inalta.

Acei trei individi, cari au intrunitu cele mai multe voturi, se presinta consistoriulu eparcialu, spre a denumi pre unulu d'entre ei.

Alesulu, respective denumitulu debue sê fie barbatu aptu si bine meritatu pre terenulu besericescu.

§. 54. Nou alesulu, respective denumitulu protopresviteru inainte de a-si incepe functiunea se presinta la episcopulu eparcialu spre irotesia si inzestrare cu singilla, despre tôte aceste a se insciintieãza protopresviteratulu prin unu circulariu arcierescu, si noulu protopresviteru intra in activitate.

§. 55. Alegerea membriloru scaunulu protopresviteralu, a profesoriloru si a invetitoriloru pentru scolele tractuali (a protopresviteratulu), se efeptuiesce sub presiedint'ia protopresviterulu.

La alegerea celoru antãiu numiti sunt de a se observã cele prescise in §. 53.; era pentru ocuparea posturiloru de profesori si invetitoriu protopresbiterulu, in iutielegere cu comitatulu sinodulu protopresbiteralu, escrie concursu. Dupa espirarea terminulu concursualu protopresbiterulu asemenea in contielegere cu comitatulu amintitu compune lista concurentiloru si o presenta sinodulu, care apoi candidãza prin alegere trei barbati calificati pentru cariera crescerei, in intielesulu legei, si bine meritati pre terenulu scolariu, si actele alegerei le substerne consistoriulu respectivu spre denumire.

Art. III.

Comitatulu protopresbiterale.

§. 56. Comitatulu protopresbiterale este acea corporatiune alesa d'in membrii acestuia. care efeptuiesce conclusele sinodulu, si este chiamata a duce si conduce mai deaprope afacerile comune ale intregulu protopresviteratu, in privint'ia economico-besericesca, scolare si fundatiunale.

§. 57. Membrii acestui comitetu se alegu pre 3 ani prin sinodulu protopresviteralu cu pluralitateã voturiloru, si se potu realege.

Transilvani'a. Rebelii nu se multiamescu de a macelari erudu pre toti nobilii proprietari de mosie numai ce i potu prinde; ori ce fãta mare care refusa de a abjurã religiunea sa, de a urmã ritulu grecescu si schismatu si de a se maritã pre momentu cu unulu d'in acei monstri, e pre data ucisa. Mai dillele trecute au pusu sê se faca friptura unu jidovu viu; mai multe beserice catolice au fostu devastate, incendiate, vasele sacre profanate. Calicele le au servitu de beutu in pivnitie. Besericele protestante n'au fostu cu multu mai crutiate.

„Capetenia acestei multimi furioase este unu vechiu oficeru de josu d'in trupele imperiale, care a fostu isgonitu d'in caus'a relei sale conduite. Ascundiendu-se in vre-unu coltiu alu Bohemie, elu sunã si alta data tosinulu intre tieranii bohemi cari sê revoltase in contr'a domniloru de mosie. Fu prinsu si gasi midiloculu de a scapã. Elu sê rearata pre scena in Transilvani'a unde joca unu rol cu multu mai periculosu.

„De almentrelea cu tote esicurile cãte a patimitu cãte-va detasiamente de trupe tramise in contr'a rebeliloru, ei suntu fôrte slabiti si comunicatiunea este intre-rupta intre cei d'in Transilvani'a si cei d'in Banatu. Siefulu loru a disparutu si se crede cã au fugitu la Turci. Ferberea este cu tote acestea asiã de mare cãtu nu se pote acceptã decãtu de la timpu si dela mesurele cele mai intieptu combinate restabilirea linisei. Pre cãtu timpu autoritatea suprema nu va impedicã pre Domni si chiaru si pre simplii gentilomi de a tratã pre Vasalii loru cu duritate fãra esemplu, de a-i dobori sub biruri, de a rapi d'in gur'a copiiloru si femeiloru o bucatia stropita cu sudorea loru, udata cu lacramele loru, nu sê pote acceptã decãtu fapte noue de desperare d'in partea acestoru culpabili dar' nenorociti supusi.“

O corespondintia d'in Vien'a 4. Diecemvre 1784 dice:

„Au fostu esecutati intr'o singura di 40 de romani rebeli. A mai ramasu inca unu numeru bunisioru. O natiune intrãga care s'a revoltatu, numai pucinu cãte pucinu pote fi readusa la detoria si nu s'a potutu prinde inca nici unulu d'in capeteniele loru. Turcii paru fôrte

§. 58. Acestu comitetu constã in protopresviteratele pana la 20000 de suflete d'in 6; er' in cele preste 20000 de suflete d'in 12 membri, a caroru una tertialitate este d'in cleru; er' doue tertialitãti d'in mireni.

§. 59. Presiedintele comitetulu este protopresviterulu, respective suplintele lui.

§. 60. Comitetulu insu-si si alege personalulu manipulantu.

§. 61. Conclusu validu se pote aduce numai, deca la pertraptare au luat parte afara de presiedinte celu putinu patru, si respective optu membri. Candu voturile suntu egali, votulu presiedintulu derima.

§. 62. Comitetulu si-tione de regulu siedintiele de patru ori pre anu si adeca: in ianuariu, aprile, iuliu, si octobre, — er' in casu de urgentia si mai ade-seori.

§. 63. Agendele lui suntu acelea in trebele comune a protopresviteratulu, cari in trebele, ce se tienu de parocia, suntu ale comitetulu parociale.

Art. IV.

Epitropia protopresbiterale.

§. 64. Pentru manipularea speselor, ce se receru spre acoperirea trebuintieloru besericesci si scolari a intregulu cercu protopresbiterale ca atare, precum si pentru administrarea fonduriloru bisericesci si scolari, ce s'aru infiintã pentru intregulu protopresbiteratu, se va asiedia o epitropia protopresviterale pre cãte trei ani, si are pentru intregulu cercu protopresviterale acelu-si cercu de activitate, ce compete epitropiloru parociali in afacerile sale.

§. 65. Acolo, unde spre sustinerea unui institutu scolare mai inaltu concura comunele d'in doue sãu mai multe protopresviterate, alegendu-se d'in comitetele protopresviterateloru concurente unu comitetu centrale scolare; se va alege prin si d'in acelu-si o epitropia centrale analoga §-lui 28.

CAPU III.

Monastirile.

§. 66. Monastirea este locuint'ia aceloru persone besericesci, cari suntu intrunite canonesce prin votu solenu de a-si petrece viet'ia in tota infrenarea, in seracia, si obedientia.

§. 67. Monastirea de o parte intrunesce in sine calitãtile unei comune besericesci, de alta parte inae este co-ordinata unui protopresviteratu, si ca atare e supusa numai autoritãtiloru eparciali.

§. 68. Monastirea se pote fondã si infiintã numai cu convoirea si binecuventarea episcopulu concerninte, er' fondatoriulu este detoriu sã asigureze isvorele de venituri necesarii spre sustinerea monastirei.

§. 69. D'in monastiri nu sê pote face locasiuri lumesci.

§. 70. Monacii cu cela-laltu personalu d'in monas-

latori aminte la aceste intemplãri si mai pucinu dispuai decãtu ori candu a ne face vre o cestiune.

La 11 Diecembre 1784 sê scrie de la Vien'a:

„Rebelii d'in Transilvani'a, s'au refugiatu in munti si in codri inaccesibili; numerulu loru pare cã sporeãce d'in non. Ei facu excursiuni prin campie unde esecrita crudimile cele ne mai audite. Ei n'au in vedere acumu numai pre proprietarii de mosie dar' si inã-si form'a de guvernamentu. Ei au acumu capu unu omu in trepidu care se areta ornatu de catene de aur si de semnele unui ordinu falsu. Tota Transilvani'a este in alarma. Imperatulu distribui de curendu 400 de galbinila duoi perceptori de gabele spre a premiã probele de curagiu ce au datu salvandu la timpu casele loru cu bani si cu risiculu vietiei loru.“

Se scrie de la Vien'a 15. Diecembre 1784;

„Noutãtile ce aduce unu espresu d'in Transilvani'a ne facu sê nu sperãmu unu grabnicu finitu alu rebeliunei Romaniloru. Acesti scelarati, de si batuti in tote intelnirile loru cu trupele nostre si siliti de a cautã saltea loru in fuga, continua d'in fundulu adaposturiloru loru inaccesibile, a face invasiuni subite si desastrose; ei strabatu pana in anim'a provinciei, prada si pustiescu tota, silindu pre tierani sã-i urmeze. Acêsta tierã asiã de fertila care si-vindeã abundantiã sa veciniloru sei, e redusã la asiã lipsã cã M. S. Imperiala a ordonatã sê se transporte grane d'in Ungari'a.“

„S'a publicatu o ertare generala pentru revoltati deca se voru supune; acêsta demarsia n'a avutu nici unu efectu: Capetenia loru a cutezatu sê puna conditiuni si a voitu ast-felu sê trateze pre picioru de egalitate cu suveranulu sãu: se dice cã soldati licentiatu d'in regimentele nostre au avutu abominabil'a perfidia de a se impreunã cu rebelii.“

Dupa cererea curtii I. si R. Pasia de Belgradu si cei-lalti comandanti turci au facutu sê inainteze trupe spretierele ce se invecineza cu romanii rebeli, ca sã le taiã ori ce comunicatiune cu tieriele de sub dominatiunea otomana.“

(Va urmã.)

tre stau sub nemidlocit'a superinspectiune a prepositului; era midlocitu sub jurisdicțiunea episcopului, respective Arciepiscopului diecesanu.

§. 71. Celu ce va să se faca monacu, debue să se supuna cercarei canonice; apoi aflandu-se demnu prin sinodulu monastirescu de a se primi in tagm'a monacale, prin prepositulu monastirei se arăta episcopului respective Arciepiscopului, si i se dă binecuvântarea arcieresca.

§. 72. Monacii fără privire la irotonia s'eu irotesia impreuna cu prepoziții lor sunt detori a se purtă strinsu si conscientiosu conformu prescrișelor canonice.

§. 73. Afacerile monastirei se indeplinescu prin sinodulu monastirescu, la care i-au parte toti ieromonacii cu votu decisivu, er' ierodiaconii numai ca ascultatori si ca notari cu votu informativu.

§. 74. Presiedintele sinodului monastirescu este prepositulu, carele totu de odata este indetoratu a tienē ordinea buna in consultari. La intimplarea mortu prepositului, sinodulu si-alege d'ntre ieromonaci presiedinte interimalu.

§. 75. Notariulu se alege d'ntre ieromonaci, ierodiaconi s'eu monaci, care duce protocolulu si cele-lalte lucruri scripturistice.

§. 76. Protocolulu si speditiunile se subscriu de prepositu, si se contrasemnăza de notariu.

§. 77. Conclusele se facu prin pluralitatea voturilor, candu voturile sunt egali votulu presiedintelui derima. Votu separatu numai atunci se primesce, si se alatura la acte, deca s'a datu in scrisu, si acelat'a debue in 3 d'le să se faca, că-ci mai tardiu nu se primesce. Se pote inse cere si prelungire, ce nu se pote denegă, că-ci la d'in contra se pote apela la episcopulu.

§. 78. Fia-care monastire debue să aiba economu, carele manduce partea economica a monastirei potrivitu concluseru sinodului si inviatiunilor prepositului. Economulu este detoriu a tienē in evidintia starea materiale a monastirei, si cu finea anului scolaru a substerne sinodului ratiociniu documentatu.

(Va urmă.)

Cerculu literariu „orientele.“

Membrii acestui cercu, in siedint'a d'in 29. iuniu 1869, au numitu d'in sinulu s'eu comisiuni, cari se faca in lunelu iuliu si augustu excursiuni, in părțile Daciei si se culaga totu ce voru potē d'in ceea ce se atinge de literatur'a poporana: poesie, basme, etc. Aceste comisiuni sunt: 1) Mironu Pompiliu, I. Badescu, N. Drocu Barcianu, pentru Ardealu si părțile lui. 2) Minescu si Columbeanu, pentru judetiele de preste Oltu. 3) Granda si Carlov'a, pentru judetiele Dunarene d'in coce de Oltu. 4) Scurtescu si Hiescu, pentru judetiele muntene d'in coce de Oltu. 5) V. Germann Popu, pentru Bucovina. 6) Basarabu, Eminescu si V. Dimitrescu, pentru Moldova. 7) Gr. H. Granda pentru corespundintiele d'in Macedonia.

Dar cumu numerulu si mediele acestora sunt forte mici, pentru a potē strabate aceste părți in tota intinderea lor, rogămu pre toti amicii literatur'e romane, s'eu a da concursulu loru acestora comisiuni, s'eu a tramine in Bucuresci ori ce materia, care concërne scopulu loru. Cerculu va fi recunosctoru unoru asemene barbati si va publică o dare de s'ema despre totu ce se va face. Biroulu Cercului este in Bucuresci, Pasagiulu Romani.

Presiedintele cercului: G. H. Granda.

Secretari: V. Gr. Popu, I. Badescu.

(Albina Pindului.)

In caus'a espusetiunii economice-industriare d'in Pest'a.

Suntemu recercati a publică urmatoriile:

Numerosele insinuari — venite d'in tote partile pentru participarea la espusetiunea magiara ce se va arangi in tom'a an. 1870 ori in primaver'a an. 1871, e celu mai viu documentu despre resunetulu ce a aflatu ideea espusetiunei.

In urm'a dorintei exprimate d'in mai multe părți, terminulu insunării pusu pre finea lui iuliu se prelungesce pana la 31. augustu.

Suscriș'a comisiune spereza, că industrierii, economii si maestrii nostri condusi de spiretulu loru patrioticu voru ajutoră si impaintă prin participarea loru o cauza atâtu de mamentosa pentru desvoltarea intereselor nostre materiale.

Pest'a 11 augustu 1869.

Comisiunea interimala a espusetiunei.

Romani'a.

Inaugurarea taberei de la Furceni.

Dominica in 29 iuniu, la 9 ore deminētia, a avutu locu inaugurarea taberei permanente de la Furceni, unde s'a oficiatu unu servitiu divinu de cătra P. S. S. locotenentulu de episcopu de Romanu cu preotii regimentelor, pe unu altariu improvisatu in midiuloculu taberei, si unde Mariea Sa a pusu temel'ia unei capele a taberei. Acēta ceremonie religioasă d'in cele mai imposante, că-ci

avea locu in present'ia a 12,000 ostasi si a unui numerosu publicu d'in Tecuciu si Fossiani, a lasatu suveniri adence in animele tuturor pentru scopulu patrioticu ce fia-care soldatu urmaresce prin perfectiunarea instructiei sale militare.

Unu altariu improvisatu de frundie si flori, pre care se inaltă o cruce imensa si la care conducea mai multe trepte, formă localulu santu de unde se potē domină tōte trupele taberei, cari erău asiediate pre trei laturi ale unui careu.

Acestu careu de 360 metri pre lature presentă unu aspectu maretiu. — Pentru ant'ia ora de mai multi ani trupele erău impreunate si anim'a fia-carui-a batea cu taria de emotiunea ce descepta de câte ori se vedu desfasurati tinerii nostri vulturi. Tōte trupele erău sub comand'a d. generalu Macedonschi; era ca siefi ai divisiunilor functionāu colonulu Bacinski si Leca; ca siefu alu statului maioru locotenentulu colonelu Boteanu.

La 9 ore, o detunatura de tunu dete semnalulu sosirei Mariei Sale si inceperea servitiului divin, dupa care drapelurile cu escortele lor si toti saperii regimentelor de linie se asiediaza in doue plutōne, facia in facia, langa treptele altariului. Mariea Sa, insocitu de d. ministru de resbelu si d. inspectoru alu servitiului sanitariu alu armatei cu statu-maiorulu Inalt'imei Sale, descaleca si asista in facia trupelor la acestu servitiu, punendu temelia capelei taberei chiaru in loculu unde se inaltă altariulu.

Dupa Te Deum, Mariea Sa incaleca, trecundu pre d'inaintea frontului in midiu-loculu urăilor repetite ale batalionelor; apoi aceste-a schimbandu directiunea la drepta prin stanga, deflăra pre d'inaintea Mariei Sale pre divisiōne. Deflărea tienū mai multu de 3 quarturi de ora. Dupa acēst'a trupele se asiediaza pre colona de regimente in bataia unele langa altele, apoi intecmira, prin intōrcerea spre centru, unu felu de dreptunghi, in care stă Mariea Sa cu d. ministru de resbelu, care ceti, d'in partea Mariei Sale, urmatoriulu ordinu de d'fi:

„Oficiri, sub-oficiri, caporali si soldati!

„Amu venitu in midiu-loculu vostru ca să me potu incredintă, prin mine insu-mi, că bunulu train in tabera ve este asigurat, că greutățile de tōte d'ile de la inceputu le-ati invinsu cu rivna, cu perseverantia, cu acelu simtiementu inaltu alu detoriei cătra patria, care invinge totu obstaculu.

„Poteti dice cu mandria, că constructiunea taberei de la Furceni este oper'a armatei.

„Oficiri, sub-oficiri, caporali si soldati!

„Ve remane acum complectarea instructiunii vostru militare; nu me indoiescu, că o veti face cu acela si zelu, buna vointia, si devotamentu, de care ati datu totu d'una probe.

„Disciplina să fia pentru voi virtutea cea mai scumpa. Familiarisandu-ve in tabera cu viet'a serioasa a soldatulu veti dovedi tuturor, că armat'a romana, scola de progresu pentru poporu, va fia fieră terei, si va raspunde in ori ce timpu la innaltimea misiunei sale.“

Dupa cetirea acestui ordinu, Mariea Sa prononciă cu o voce chiara, urmatoriile cuvinte:

„Amu fostu fericitu de totu ce amu vediatu in tabera, ve multimescu pentru bunavointia ce mi-ati aratat pretotindene. In acestu chipu veti ajunge marele scopu alu taberei, care trebuie să fia mandria terei. Traiesca Roman'ia!“

La aceste cuvinte ale Mariei Sale, trupele respunsera prin stri āri frenetice: „Traiesca Roman'ia! Traiesca Mariea Sa!“

D. ministru de resbelu faci apoi cunoscutu trupelor gratificatiunea ce Mariea Sa a binevoitu ale acordă, la care trupele respunsera prin strigari repetite de traiesca Mariea Sa si urări prelungi e.

Trupele apoi intrara in baracele lor; era Mariea Sa se intorse la cortelulu s'eu, unde primi felicitările notabililor districtelor vecinate pentru inaugurarea taberei, că-ci toti acei ce au vediatu trupele potu dice cu sigurantia, că soldatii nostri, in privint'ia abilității si obicinuintiei cu viet'a bivuelor, potu concură cu cei mai buni soldati ai armatelor europene.

Taber'a permanenta dela Furceni este menita a perfectiōnă instructiunea armatei nostre prin concentrări anuale, cari voru obicinui trupele nu numai cu manoperele, dara voru aduce infrătirea, camaraderia ce trebuie se domnesca intre oficiri si mai cu s'ema disciplin'a, care este sufletulu unei armate si scola martiala a poporulu.

La 6¹/₂ ore, Mariea Sa intruni la prandiu pre toti oficirii superiori ai armatei d'in tabera.

La 6¹/₂ ore, se cantă retragerea de tote muzicele, tobosarii si coristii trupelor, intruniti, pornindu d'in cortelulu generalu cu facile si deregundu se spre cortelulu trupe.

(Cur de Jasi).

VARIETATI.

„* (Antic.) Cetimu in „Tel.“ că in Trans. s'a aflatu una moneta antica de argintu. Moneta pōrta pre partea de a sup'ra figur'a unui capu laureatu. In giurul capulu se afla inscriptiunea: MAVREL ANTONINUS

AUG. Pre partea inversa se afla figur'a fortunei siedindu si tienendu in drepta carma si in stang'a cornulu abundantie. In giurul figurei acesteia se afla inscriptiunea: TR. P. XXXIII. IMPX COS. IIII. va se dice, tempulu tribunitiatulu, imperiulu si a consulatulu celui respesentatu prin fig. de pre moneta. Moneta e de marimea unui dieceru de ai nostri si se vede a fi de pre tempulu imperatulu Marcu Aureliu Antoninu, fiulu adoptivu alu lui Antoninu Piu. (Figur'a carea se afla pre partea inversa e cercuscria pre unele monete: „Faustina Augusta“ „Fortunae muliebri.“ Faustina a fostu fia lu Ant. Pius si muierea lui Marc. Aurel. Ant. Aug. Dupa mōrtea Faustinei imperatulu o a pusu intre diecese, cu tōte că iertat'a n'a fostu tocm'a d'ntre modelele de virtute femeiesca, d'in respectu cătra noroculu ce l'a facutu cu d'ins'a M. An. Ant. dicea de multe ori că numai ei are s'ei multamēscă pusetiunea lui.)

Monet'a s'a aflatu d'in susu de Boiti'a, pre malulu dreptu alu Oltulu in loculu numitu Rude. Loculu acestu-a, acum campu, dupa traditiune a fostu ce-va opidu, pentru că se afla afara de monete si ruine multe de zidiri si alte urme romane. De aici ni se spune ca se intinde unu drumu spre Oltu care trece spre Porca si. — Monetele, urmele de ruine si traditiune sunt unu impulsu destulu de mare de a trage atentiunea omenilor nostri cătra aceste locuri si a ambli mai cu crutiare cu totu ce se afla pre d'insele. Deca se va stinge ori-ce urma prin pradarea monetelor pentru castigu si deca se va nimici materialulu d'in ruine asiē cu usuretate, se voru perde monumente, cari ar potē da deslusiri frumoșe despre trecutul acelu locuri si despre trecutul acelu ce au locuiti in vechime pre aceste locuri, precum si despre urmasii lor.

„* (Ministru lu cultelor) se pregatesce, precum se aude, să faca una caletoria in Transilvania in lun'a lui septemvre, pentru a si potē cascigă informatiuni directe despre starea scolelor de acolo. Cu acēta ocaziune, scrie „P. N.“, ministru lu va incercă a introduce unu felu de industria intre secui de pre la munti, adeca sculptur'a de lemne si artea de a gati orologie de Schwarzwald. Pentru acestu scopu, ministru lu voiesce să aduca căti-va orologieri si sculptori de lemne d'in Schwarzwald.

„* La Copenhaga, in 27. l. c. se va tienē unu congresu internationalu de arceologia, la care fure invitati si DD. Odobescu, Hajden, Boliacu si Urechia, — spune „Adun. Nat.“

„* Galeria nationala d'in Bucuresci s'a inavutitu cu unu nou tablou, ce represinta Juramentulu depus de Dlu Romaniloru pre constitutiunea Romaniei, elucratu de pictorulu Teodoru Amanu, — spune „Monit.“

„* (Bibliografia) Danubiu si Bosforu s'eu Martirii se sacrifică ca să traesca poporele, este titulu dramei nationale, estrasa si compusa in trei acte si unu tablou dupa romanulu „Aldo si Aminta“, de St. Mihailenu. Se vinde la tipogr. Mihaescu si Voideșcu, Bucuresci.

„* (Catholicismulu liberalu si celu ultramontanu). Cu privire la casulu scandalosu d'in Cracovia pre carele „Magyar Állam“, organu alu Primateli Ungariei, voiesce a-lu astupă si a-lu neti in ori ce modu, cetimu in fia liberala besericeca „Szabad Egyház“: „Noi nu voimu, ca intru apărarea catholicismulu demnitatea omenesca să fia calcata in peciore, nece ca in lupt'a pentru cretinismu mintin'a să fia intrebuintiata ca arma. Crim'a trebuie să se pedepsesca si culpabilulu să se dea justitiei, fia acelu-a prioresa s'eu porte chiaru si tiara. Loculu santu nu santifica fapt'a rea, ci acēst'a devine mai scandalosa, daca este patrata in locuri sacre. Noi insi-ne insistemu mai multu pentru pedepsirea meritata a acelei fapte reutacioase, că-ci una patronisare s'eu una pedepsa pre mole nu ar potē decâtu să casuine baserecei daune nespuse. Nu, nu, noi nu luānu sub scutul nostru acea crime, ci eschiamāmu in interesulu cretinismulu si alu catholicismulu: să dispara de pre fat'a pamentulu chiaru si loculu acelei fapte impie, asiē cătu să nu remana petra pre petra.“ D'in partea noastră salutāmu acēta declaratiune a diariulu liberalu catolicu „Szabad Egyház“, dreptu doveda a unui progresu mai fericitu alu catholicismulu d'in Ungaria.

„* (Scolastecu.) Am primitu programulu de clasificatiune de la gimnasulu r. c. d'in Aradu, d'in care aflāmu, că nrulu studintiloru romani in an. tr. scol. a fostu numai 78, numeru forte mica in proportiune cu nrulu romaniloru ce locuescu cott. Aradu si cele vecine. Se dice, că tinerimea romana se diemēza tare in clasele normale, si estu-modu numai putini potu ajunge la clasele superiori. Acēst'a se pote, că-ee profesorii si invetiatorii scoleloru aradane nefiindu romani, nu prea dorescu infloirera si immultirea intielegintiei romane. Sperāmu inso, că si pana la infintiarea gimnasiulu romanu, cerutu in adun. tr. a Asociatiunii nostre nat. se va esoperă fonda rea a 4 clase normale rom., d'in care apoi scolarii să pota trece neimpedecati la studiele gimnasiali. Trebuie cu intielegint'ia nostra nat. să remana fără de sucrescintia.

„* Balonulu construitu de d. Chevalier, care va strabate Oceanulu, plecandu d'in New-York, s'a terminatu. Se numesce Sperantia. Elu nu contine de

cătu 30,000 picioare cubice de gazu; este insocitu de unu balonasiu, destinatu a aduna cea mai mare parte de gazu, care se stracora neincetatu, mai multu seu mai putinu cea ce impede ca unu balonu ordenaru să pota aprovisiona mai multu de cătu pentru doue dfile de caletoria. D. Chevalier a prevediutu asemenea casulu in care, avendu a strabate norii de ploie, fringhieles si tote aparatele umidificandu-se, dobendescu o greutate de 200—300 livre si s'aru afla, deca sorele nu le-aru usca, atrase spre Oceanu; in acestu casu se arunca nisece mici saci impermeabili, impluti cu aeru si cari plutindu pre apa, usiureza greutatea balonului.

Ceea ce incurageza pre d. Chevalier in periculos'a sa intreprinderc, este că, in ascensiunile sale precedenti, a constatatu totu-d'auna, in spatlu, intre o mia si trei mit metri de inaltime, unu curentu de atmosfera, spre estu seu spre nord-estu, ori care a fostu ventulu de pre pamentu.

(Rom.)
 ** Dsiora Constantia Dunca membru alu mai multoru societati lit. si scientifice, dupa „Gaz. Trans.” petrece in Brasieu, si e resoluta a caletori la adunarea asociat. trans. pentru cult. popor. rom. la Siomcut'a-Mare. Felicitamu pre onor. nostra literatrice pentru acestu pasiu.

Sciri electrice.

Vien'a, 30. iuliu. (Delegatiunea sen. imp.) In siedinti'a de adi a comisiunii bugetarie se continua desbaterea asupr'a bugetului pentru resboiu. — Comisiunea inchiviinti'a pentru patru titele unu pausialu de 48 milioane fl. prin urmare s'au stersu 2,334.720 fl. Cu ocaziunea acestei desbateri forte viue vorbira minist. de resb. Kuhn, Steffens, Rechbauer si cancelariulu imperialu Beust, care cu privire la temerea esprima pentru erumperea resbelului dechiara, că de asta data pacea nu e amenintiata si că va fi posibilu a evita periclele, care in urm'a situatiunii generali pre venitoriu ar' potē amenintiata pacea.

Vien'a, 30. iuliu. Sectiunea delegatiunii ung. pentru afacerile straine se dechiara cu tota resolutiunea contr'a intentiunii delegatiunii austriace, de a sterge d'in bugetulu comunu provenutulu de 82,000 fl. alu Lloydului austriacu.

Vien'a, 31. jul. „Wiener Abendpost“ de adi publica depesiele lui Beust adresate in 29 jul. reprezentantului d'in Dresd'a — dreptu respunsu dlui Friesen la depesiele adresate in 18 jul. agentului dipl. sasonu in Vien'a. Beust dŕce: a tienstutu de neincungiuravera publicarea depesieloru si e convinsu depre necesitatea loru.

Publicarea depesieloru d'in 8. jul. face cu nepotintia intielegerea si intepretarea loru eronata.

Depesi'a d'in 8. jul. nu amintese vre-una in fluinti'a ei ore-carea impresiune eronata. Cu ocaziunea cetirii depesiei, a concesu agintelui sasonu s'arunce una privire asupr'a notitieloru oficiale, d'in care s'a vediutu, că Wimpfen — primi inca 1. maiu unu comunicatu ce n'avea missiunea d'a luā in drepta consideratiune motivele si intentiunile guvernului imperialu. Acesta o asiune regretabile s'a repetitu intre Beust si b. Werther.

Vien'a. 31. jul. Sucomisiunea mil. in raportulu sēu de adi la titlulu primu sum'a de 3,027,414 fl. a redusu-o la 2,614,426, la titlulu alu doilea 158,599 la 147,822. Positiunile supraveghiatoriloru coronei ung. s'a transpusu in bugetulu Ungariei.

Vien'a, 2. augustu. Maj. Sa Imperatulu facu adi visit'a de congediu la regin'a Portugaliei, őr arciducele Albrecht dēde unu banchetu in onorea reginei.

Anunciu bibliograficu.

La stabilimentulu tipograficu alu societati Deutsch in Pest'a este sub tipariu opulu.

VOCABULARIU

Italiano-Romanu, Franceso-Romanu
 si
Romanu-Italiano-Francesu.

Cu trei tractate gramaticale si cu adaugerea numeloru proprie celoru mai principale.

Prelucratu de

I. L. Frollo.

Profesoru la gimnasiulu Carolu I. in Brail'a.

Tota oper'a, formandu trei volume mari, va aparē in 8° mare, cu litere compacte, in 10 fascicle seu aprobe, cuprindendu fia-care fasciculu cāte 10 cole.

In cāte-va dfile va est de sub tipariu volumulu I, adeca partea Italiano-Romana primulu opu lessicograficu pentru limb'a italiana in literatur'a romana, care va cuprinde patru fascicle, d'intre cari inse alu patru-lea va avē mai multu decātu 12 cole, si asiē intregu volumulu va contienē 42—43 de cole, nu precum s'a anunciatu 34—35 de cole.

Abonamintele pentru tote provinciele austriace se primescu la Librari'a „Aigner & Rautmann a n n“ (Pest'a Waitznergasse, Hôtel Nation.)

Pretulu fia-carui fasciculu va fi de 5 lei noui (2 fl. val. austr.), afara de fasciculu alu patru-lea d'in volumulu I, alu carui pretiu se va statōri amesuratu numerului coleloru.

Proprietariu, redactoru respunditoriu si editoriu :
ALEXANDRU ROMANU.

Comunicatiunea pre calile ferate.

Pre Lini'a Statului		Cu Trasura accelerata	
Pest'a-Vien'a		Vien'a-Pest'a	
In tote dillele la 7 ore 32 min. dem.	In tote dillele la 2 ore 30 min. dp. m.	Sosescu in Vien'a la 1 o. 57 min. d. m.	Sosescu in Pest'a la 9 o. 25. m. sēr'a.
Segedinu-Pest'a		Pest'a-Baziasiu	
Marti-a si Sambet'a la 2 o. 16 m. dem.	Luni-a si Vineri-a la 9 o. 45 m. sēr'a.		
Vien'a-Baziasiu.			
Vien'a	plēca la 7 ore 30 m. dem. la 8 ore — min. sēr'a.		
Posionu (Pressburg)	10 „ 5 „ „ 10 „ 51 „ „		
Neuhäusel	1 „ 29 „ d. mēdi „ 1 „ 59 „ demin.		
Pest'a, sosescu	4 „ 30 „ „ 5 „ 48 „ sēr'a.		
Pest'a plēca	5 „ 28 „ „ 6 „ 31 „ demin.		
Czegléd	8 „ 29 „ sēr'a „ 10 „ — „ „		
Segedinu	12 „ 29 „ noptea „ 2 „ 29 „ d. am.		
Timisior'a	5 „ 24 „ demin. „ — „ — „ „		
Baziasiu, sosescu	8 „ 10 „ ant. de amēdi.		
Baziasiu-Vien'a.			
Baziasiu plēca	la 6 ore 35 min. dupa amēdia-di.		
Timisior'a	10 „ 43 „ noptea la 7 ore 35 min. demin.		
Segedinu	2 „ 33 „ demin. „ 12 „ 40 „ d. mdi.		
Czegléd	6 „ 40 „ „ 6 „ 13 „ sēr'a		
Pest'a, sosescu	9 „ 5 „ „ 8 „ 30 „ „		
Pest'a, plēca	9 „ 59 „ „ 9 „ 25 „ „		
Neuhäusel	1 „ 25 „ d. amēdi „ 12 „ 58 „ demin		
Posionu	4 „ 46 „ „ 4 „ 23 „ „		
Vien'a, sosescu	9 „ 39 „ sēr'a „ 6 „ 14 „ „		
Calea fer. de Nordu ung.			
Pest'a-S. Traján.			
Pest'a	plēca la 8 ore — min. 8 ore 30 min. sēr'a.		
Steinbruch	„ 8 „ 8 „ „ 8 „ 51 „ „		
Gödöllő	„ 9 „ 13 „ „ 1 „ 4 „ „		
Hatvan	„ 10 „ 30 „ „ 1 „ 42 „ noptea.		
S. Traján, sosescu,	„ 13 „ 24 „ d. amēdi 5 „ demin.		
S. Traján-Pest'a.			
S. Traján	plēca la 2 ore 50 min. d. amēdi. 10 ore 10 min. sēr'a		
Hatvan	„ 4 „ 59 „ „ 2 „ 11 „ noptea.		
Gödöllő	„ 6 „ 8 „ „ 4 „ 20 „ „		
Steinbruch	„ 7 „ 7 „ „ 6 „ 28 „ demin.		
Pest'a sosescu	„ 7 „ 14 „ „ 6 „ 38 „ „		
Calea fer. de Sudu (amedia-di).			
Bud'a-Triestu Triestu-Kanizsa. *)			
Bud'a	plēca la 6 ore 35 min. demin. 6 ore 20 min. sēr'a.		
Alba-Regia	„ 8 „ 50 „ „ 9 „ 5 „ „		
Canisia	„ 1 „ 50 „ d. amēdi 5 „ 6 „ demin.		
Pragerhof	„ 9 „ 27 „ sēra. *) (in legatur. cu trasura-Steinbrück		
Steinbrück	„ 12 „ 1 „ noptea *) ce merge catra Triestu sosescu		
Triestu sosescu	„ 8 „ 14 „ demin. (Vien'a.		
Triestu-Bud'a. Kanizsa-Bud'a. *)			
Triestu	plēca la 6 ore 45 min. sēr'a *) (in legatur. cu trasura-Steinbrück		
Steinbrück	„ 3 „ 45 „ noptea *) ce merge catra Pragerhof		
Pragerhof	„ 9 „ 30 „ demin. (Vien'a.		
Canisia	„ 1 „ 22 „ d. amēdi la 9 ore — m. sēr'a.		
Alba-Regia	„ 5 „ 55 „ sēr'a. „ 5 „ 45 „ demin.		
Bud'a	„ 7 „ 58 „ „ 8 „ 12 „ „		
Bud'a-Albaregale-Vien'a. *			
Bud'a	plēca la 6 ore 35 min. demin.		
Alba-Regia, sosescu	„ 8 „ 39 „ „		
„	„ 10 „ „ „		
Szőnyu-nou	„ 2 „ 25 „ „		
Vien'a, sosescu	„ 8 „ 2 „ sēr'a.		
Vien'a-Albaregale-Bud'a.			
Vien'a	plēca la 7 ore 42 min. demin.		
Szőnyu nou	„ 2 „ 10 „ d. amēdia-di.		
Alba-Regia, sosescu	„ 5 „ 38 „ „		
„ plēca	„ 5 „ 55 „ „		
Bud'a sosescu	„ 7 „ 58 „ sēr'a.		

Calea fer. spre Tis'a.	
Vien'a-Pest'a-C si l'a.	
Vien'a	plēca la 8 ore — min. sēr'a 7 ore 45 min. demin
Pest'a	6 „ 30 „ demin. 5 „ 19 „ sēr'a.
Czegléd	9 „ 39 „ „ 6 „ 4 „ „
Szolnok plēca	10 „ 57 „ „ 6 „ 17 „ „
Püspök-Ladány	1 „ 38 „ damēdi. 1 „ 8 „ „
Dobritienu	3 „ 5 „ „ 3 „ 48 „ dem.
Nyiregyháza	4 „ 38 „ „ 6 „ 24 „ „
Tocaiu plēca	5 „ 31 „ sēr'a 8 „ 9 „ demin.
Miscoltiu	7 „ 24 „ „ 10 „ 46 „ „
Casiov'a sosescu	9 „ 56 „ „ 1 „ 51 „ noptea.
Vien'a Pest'a-Aradu.	
Vien'a	plēca la 8 ore — min. sēr'a.
Pest'a	6 „ 31 „ demin.
Tieglēdu	9 „ 24 „ „
Solnocu	10 „ 16 „ „
Mező-Tur	11 „ 29 „ dp. amēdia-di
Ciab'a	1 „ 9 „ „
Aradu sosescu	2 „ 52 „ „
Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare.	
Vien'a	plēca la 8 ore — min. sēr'a.
Pest'a	6 „ 30 „ dem.
Tieglēdu	9 „ 39 „ „
Püspök-Ladány	2 „ 7 „ dp. amēdi.
Berettyó-Ujfalu	3 „ 16 „ „
Oradea-Mara, sosescu	4 „ 31 „ „
Casiov'a-Pest'a-Vie'a.	
Casiov'a	plēca la 5 ore 21 min. demin. la 12 ore 1 min. mdi.
Miscoltiu	7 „ 55 „ „ 3 „ 20 „ d. mdi.
Tocai	9 „ 37 „ „ 5 „ 50 „ sēr'a.
Nyiregyháza	10 „ 39 „ „ 7 „ 28 „ „
Dobritienu	12 „ 19 „ mdi. „ 10 „ 36 „ noptea
P. Ladány	1 „ 57 „ dp. mdi. „ 12 „ 39 „ demin.
Solnocu	4 „ 39 „ „ 4 „ 39 „ demin.
Tieglēdu sosescu	5 „ 46 „ sēr'a „ 5 „ 55 „ „
Pest'a	8 „ 40 „ „ 8 „ 56 „ „
Vien'a	6 „ 14 „ demin. „ 8 „ 39 „ sēr'a.
Aradu-Pest'a-Viena.	
Aradu	plēca la 12 ore 26 min. ant. de amdi.
Ciab'a	2 „ 7 „ dp. amēdia-di.
Mező-Tur	3 „ 48 „ „
Solnocu	5 „ — „ „
Tieglēdu sosescu	5 „ 48 „ sēr'a.
Pest'a	8 „ 40 „ „
Vien'a	6 „ 3 „ demin.
Oradea-Maro-Pest'a-Vien'a.	
Oradea-Mare	plēca la 10 ore 20 min. ant. mdi.
Berettyó-Ujfalu	11 „ 44 „ „
P. Ladány sosescu	1 „ 55 „ dp. mdi.
Tieglēdu	5 „ 33 „ sēr'a.
Pest'a	8 „ 49 „ „
Vien'a	6 „ 14 „ demin.
Mohaciu-Barciu.	
Mohaciu	plēca la 7 ore 55 min. 12 ore — min. la mdi.
Vilani	8 „ 50 „ 5 „ — „ dp. mdi.
„	„ 50 „ 1 „ 20 „ „
„	„ 50 „ 5 „ 54 „ „
„	„ 55 „ 10 „ 3 „ ant. mdi.
„	„ 45 „ ant. mdi. 7 „ 10 „ plēca
Cinci-Beserice) sosescu	la 5 „ 8 „ demin 10 „ 10 „ ant. mdi.
(Füfikirchen)	2 „ 58 „ dp. mdi. 7 „ 23 „ plēca.
plēca la 5 „ 46 „ demin. 11 „ 40 „ ant. mdi.	
Szigetvár	7 „ 15 „ „ 1 „ 15 „ dp. mdi.
Barciu, so esce	8 „ 27 „ „ 2 „ 27 „ „
Barciu-Mohaciu.	
Barciu	plēca la 1 ora 25 min. la mdi. 6 ore 30 min. dp. mdi.
Szigetvár	2 „ 52 „ dp. mdi. 7 „ 7 „ sēr'a
Cinci Beserice, sosescu	4 „ 12 „ „ 9 „ 17 „ „
„ plēca la 7 „ 10 „ demin. 10 „ 42 „ ant. mdi.	

Cinci-Beserice	plēca la 5 ore 30 m. dp. mdi.	9 o. 47 m. sēr'a
Úszög	„ „ 7 „ 40 „ „ demin.	11 „ 15 „ ant. mdi.
Vilani	„ „ 8 „ 52 „ „ „	6 „ 50 „ dp. mdi.
„	„ „ 9 „ 46 „ „ ant. mdi.	7 „ — „ la mdi.
Mohaciu sosescu	„ „ 9 „ 46 „ „ ant. mdi.	1 „ 21 „ „ sēr'a

Prim'a Cale ferate transilvana.

Aradu-Alb'a-Iuli'a (Belgradu.)	
Aradu	plēca la 6 ore 12 min. demin.
Radna	„ 7 „ 24 „ „
Soborsinu	„ 9 „ 7 ant. mdi.
Ili'a	„ 10 „ 27 „ „
Dev'a	„ 11 „ 16 „ „
Orestia	„ 11 „ 21 la mdi.
Vintiu-inf.	„ 1 „ 25 dp. mdi.
Alb'a-Iuli'a, sosescu	„ 1 „ 45 „ „
Alb'a-Iuli'a-Aradu.	
Alb'a-Iuli'a plēca	la 4 ore 41 min. demin.
Vintiu-inf.	„ 5 „ 15 „ „
Orestia	„ 6 „ 7 „ „
Dev'a	„ 7 „ 7 „ „
Ili'a	„ 7 „ 53 „ „
Soborsinu	„ 9 „ 12 „ ant. mdi.
Radna	„ 10 „ 47 „ „
Aradu sosescu	la 11 „ 50 „ „

Trasurile cu persone se impreuna la Aradu cu calea fer. de Tis in ambe direptiunile.

Navigatiunea (Plutirea)

cu vaporele societati Danubiane imp. reg. priv. Vaporele cu caletoril plēca:

Vien'a-Pest'a:	in tote dillele la 6 1/2 ore demineta.
Jaurinu-Pest'a:	in tote dillele la 12 ore inainte de amēdi.
Pest'a-Esegu:	luni-a, marti-a, mercuri-a, vineri-a si sambet'a la 7 o. dem.
Pest'a-Semlinu-Belgradu:	luni-a, mercuri-a si sambet'a la 7 ore demin.
Pest'a-Orsiov'a si Romani'a:	mercuri-a la 7 demin.
Esegu-Semlinu-Belgradu:	marti-a, joi-a si sambet'a la 5 1/2 ore demin.
Semlinu-Belgradu-Orsiov'a si Romani'a:	joi sēra si domineca deman.
Baziasiu-Orsiov'a si Romani'a:	vineri-a si domineca inainte de am.
Orsiov'a-Romani'a:	sambet'a si luni-a inainte de am.
Jaurinu-Vien'a:	in tote dillele la 8 ore sēr'a.
Pest'a-Vien'a:	in tote dillele la 6 ore sēr'a.
Esegu-Pest'a:	luni-a, mercuri-a, joi-a, vineri-a si sambet'a la 5 1/2 o. dem
Belgradu-Semlinu-Pest'a:	marti-a, joi-a si domineca la 8 ore demin.
Baziasiu-Belgradu-Semlinu:	marti-a demin. si sambet'a dup am.
Baziasiu-Belgradu-Semlinu si Pest'a:	sambet'a dup am.
Orsiov'a-Belgradu-Semlinu:	luni la amēdi sambeta demin.
Orsiov'a-Belgradu-Semlinu-Pest'a:	sambet'a demin.
Galatiu-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu:	marti-a si joi-a demin.
Galatiu-Orsiov'a-Belgradu-Semlinu-Pest'a:	marti-a demin.
Sisecu-Semlinu:	marti-a demin.
Semlinu-Sisecu:	vineri-a demin.
Segedinu-Semlinu:	mercuri-a si sambet'a demin.
Semlinu-Segedinu:	domineca si joi-a la mdi.

Vaporele accelerate plēca:

Pest'a-Galatiu:	luni-a la 7 ore demin.
Baziasiu-Galatiu:	marti-a si sambet'a la 9 ore demin.
Galatiu-Pest'a:	vineri-a la 4 ore dupa am.
Galatiu-Baziasiu:	marti-a si vineri-a la 4 ore dp. am.

Navigatiunea pre Tis'a superioara.

Vaporele cu caletoril plēca:	
Tocaiu-Ciapu:	luni-a si joi-a inainte de am. dpa sos. tronului pestanu.
Tocaiu-Nameni:	joi-a innain. de am. dpa sosirea tren. pest. cam la 8 o.
Nameni-Tocaiu:	sambet'a in diori.
Ciapu-Tocaiu:	marti-a si sambet'a la 7 ore demin.